

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Żerków

Załącznik
do uchwały nr VI/ 40 / 07
Rady Miejskiej Żerkowa
z dnia 27 czerwca 2007 r.

**PROGRAM
OCHRONY ŚRODOWISKA**

dla

MIASTA I GMINY ŻERKÓW
na okres 2007 – 2010
z perspektywą na lata 2011 - 2014

Żerków, czerwiec 2007

Spis treści

1. WPROWADZENIE	2
2. ZAGADNIENIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	3
2.1. Ludność.....	3
2.2. Struktura użytkowania gruntów	3
2.3. Działalność gospodarcza.....	4
2.4. Zaopatrzenie w wodę.....	5
2.5. Gospodarka ściekowa	6
2.6. Gospodarka odpadami	7
3. INWESTYCJE Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	7
4. PODSUMOWANIE	8

1. WPROWADZENIE

Celem opracowania jest przedstawienie raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Żerków radzie gminy i zarządowi powiatu obejmującego 3 lata kalendarzowe.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Żerków został przyjęty Uchwałą nr XI/87/04 Rady Miejskiej Żerkowa z dnia 24 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Żerków”.

Stan prawny raportu z wykonania programu ochrony środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska z późniejszymi zmianami (Dz. U z 2006 r. Nr 129, poz. 902 ze zmianami).

Zakres niezbędnych informacji, jakie powinien zawierać raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska za okres kończący się 31 grudnia 2006 r. winien odpowiadać treści przyjętego programu. Oznacza to, że w raporcie z realizacji programu ochrony środowiska należy przedstawić postępy w realizacji każdego z zadań zapisanych w programie lub wyjaśnić powody zaniechania działań lub ewentualnych opóźnień.

Raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska powinien przede wszystkim zawierać informacje o wykonaniu jakościowym i ilościowym celów oraz zadań postawionych w gminnym programie ochrony środowiska.

Zakres informacji objętych raportem z realizacji gminnego programu ochrony środowiska odnosi się do zmian, które na terenie gminy zaszły od dnia uchwalenia programu ochrony środowiska do 31 grudnia 2006 r., w odniesieniu do wymienionych poniżej zagadnień ochrony środowiska:

1. Stan na dzień 24 czerwca 2004 r. i 31 grudnia 2006 r. następujących elementów:
 - a) liczba ludności,
 - b) struktura użytkowania gruntów,
 - c) działalność gospodarcza,
 - d) zaopatrzenie w wodę,
 - e) gospodarka ściekowa,
 - f) gospodarka odpadami.
2. Stan realizacji zaplanowanych celów i działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie ochrony środowiska, w tym:
 - a) działań zmierzających do poprawy stanu środowiska,
 - b) działań zmierzających do zwiększania ilości skanalizowanych wsi oraz przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - c) działań zmierzających do dostosowania wydajności oczyszczalni do zwiększającej się ilości ścieków komunalnych,

d) działań zmierzających do prawidłowego gospodarowania odpadami.

3. Ocena finansowania zaplanowanych przedsięwzięć,

2. ZAGADNIENIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

2.1. Ludność

Na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba ludności nieznacznie uległa zwiększeniu, zatem gęstość zaludnienia utrzymuje się na tym samym poziomie – 63 osoby na km². Dokładna liczba osób zameldowanych na terenie gminy Żerków przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1: Liczba mieszkańców na terenie gminy Żerków w latach 2004 - 2006.

Wyszczególnienie:	Rok					
	2004		2005		2006	
	liczba	[%]	liczba	[%]	liczba	[%]
Mężczyźni	5255	49,6	5244	49,6	5 544	51,6
Kobiety	5344	50,4	5336	50,4	5 208	48,4
Ludność ogółem	10599	100,0	10580	100,0	10 752	100,0

2.2. Struktura użytkowania gruntów

Obszar gminy Żerków ma charakter rolniczy. Dodatkowo w ostatnim czasie nieznacznie zwiększyła się powierzchnia gruntów rolnych, głównie ornyczą kosztem pozostałych gruntów i nieużytków.

Tabela nr 2: Struktura użytkowania gruntów w hektarach i w procentach w gminie Żerków w latach 2004 - 2006

Struktura użytkowania gruntów:	2004		2006	
	Powierzchnia			
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Użytki rolne:	13 026	76,4	13 159	77,2
• <i>grunty orne</i>	11635	89,3	11754	89,3
• <i>sady</i>	36	0,3	57	0,4
• <i>łąki</i>	1000	7,7	1000	7,6
• <i>pastwiska</i>	355	2,7	348	2,7
Lasy i grunty leśne	2 487	14,6	2 488	14,6
Pozostałe grunty i nieużytki	1 537	9,0	1 403	8,2

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Żerków

Razem:	17 050	100,0	17 050	100,0
---------------	--------	--------------	--------	--------------

2.3. Działalność gospodarcza

Oprócz drobnych indywidualnych gospodarstw rolnych, na terenie gminy cały czas funkcjonują 3 spółki zajmujące się rolnictwem:

- Gospodarstwo Rolne w Raszewach Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Rolne Agro Przybysław Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Rolne Rolplon Pawłowice Sp. z o.o.

W gminie brak dużego przemysłu. Zdecydowana większość działających w gminie jednostek gospodarczych to przedsiębiorstwa drobne, rodzinne, dlatego ich ilość i struktura ulega ciągłym zmianom.

Na terenie gminy nie obserwuje się dynamicznego wzrostu gospodarczego. Największe zakłady działające na terenie gminy w roku 2004 i 2006 zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 3: Największe zakłady działające na terenie gminy Żerków roku 2004 i 2006.

	Rok	
	2004	2006
1. Zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego:		
➤ gorzelnia w Dobieszczyźnie	+	+
➤ gorzelnia w Żółkowie	+	+
➤ zakład rektyfikacji metanolu w Przybysławiu	+	+
➤ ubojnia bydła w Żerkowie	+	+
➤ ubojnia trzody w Stęgoszy	-	+
➤ zakład rektyfikacji metanolu w Przybysławiu	+	+
➤ piekarnie w Żerkowie	dwie	trzy
➤ piekarnia w Komorzu	+	+
➤ młyn gospodarczy w Żerkowie	+	+
2. Zakłady świadczące usługi na rzecz rolnictwa:		
➤ Spółdzielnia Kółek Rolniczych w: - Chrzanie, - Paruchowie - Żerkowie - Sierszewie	+ + + +	+ + + -
➤ Wytwórnia pasz „Neorol” w Chrzanie	+	+
➤ Lecznica zwierząt w Żerkowie	+	-
3. Pozostałe zakłady:		
➤ Kopalnia Gazu Ziemnego „Radlin” I i II (w planach budowa skraplarni gazu ziemnego CNG Chrzan)	+	+

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Żerków

➤ Przedsiębiorstwo Instalacyjno Budowlane Furbud Czesław Joanna Furmaniak	-	+
➤ Zakład usług mechanicznych w Przybysławiu	+	-
➤ Spółdzielnia Pracy inwalidów „Współpraca”	+	+
➤ Zakład Aktywności Zawodowej „Promyk” w Żerkowie	-	+
➤ Ośrodek Rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych w Raszewach	+	+
➤ Mickiewiczowskie Centrum Turystyczne w Żerkowie	-	+

Natomiast funkcja turystyczna zapisana wcześniej w planach strategicznych rozwoju gminy, a wynikająca ze szczególnych warunków przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy zaczyna pełnić wiodącą rolę. Od stycznia tego roku w Żerkowie funkcjonuje Mickiewiczowskie Centrum Turystyczne będące ośrodkiem szkoleniowo-wypoczynkowo-rekreacyjnym. Centrum posiada sale konferencyjne, warsztatowe i salę szkoleniową. Zapewnia bazę noclegową dla 200 osób dostosowaną zarówno do potrzeb grup zorganizowanych jak i indywidualnych oraz posiada zaplecze rekreacyjne (sauna, solarium, gabinet odnowy biologicznej, studio fitness, hala sportowa, wypożyczalnia rowerów, kajaków i kajakpolo). Ponadto na bazę turystyczną gminy składają się wcześniej istniejące:

- Schronisko Młodzieżowe PTSM przy Szkole Podstawowej w Żerkowie,
- kompleks 4 basenów odkrytych,
- Zakład Aktywności Zawodowej „PROMYK” w Żerkowie.

Atrakcyjność wsi leżących w granicach gminy sprzyja rozwojowi agroturystyki. Na terenie gminy funkcjonują trzy gospodarstwa agroturystyczne: w Dobieszczyźnie, Lubini Małej i w Żernikach. W najbliższym czasie ma działalność rozpocząć gospodarstwo w Bogielu.

Coraz więcej ludności jest zaopatrywanych w gaz ziemny pochodzenia lokalnego - z Kopalni Gazu Ziemnego Radlin I i II. W ciągu ostatnich trzech lat kopalnia zwiększyła liczbę odbiorców gazu - powiększenie sieci o 150 przyłączy.

Tabela nr 4: Liczba odbiorców gazu na terenie gminy Żerków roku 2004 i 2006.

Miejscowość	Liczba odbiorców gazu	
	2004 r.	2005 r.
Żerków	298	365
Bieździadów	58	52
Chrzan	98	108
Stęgosz	42	48
Pawłowice	17	-
Raszewy	29	103
Brzóstków	11	26
Śmielów	1	2
Razem:	554	704

2.4. Zaopatrzenie w wodę

W roku 2004 gmina była objęta siecią wodociągową w 95 %, natomiast w 2006 r. w 99 %. Sieć wodociągowa administrowana przez gminę aktualnie wynosi 151,2 km i obejmuje 1689 przyłączy. Na terenie gminy w zakresie gospodarki wodnej w latach 2004 – 2005 zostały wykonane następujące inwestycje:

Tabela nr 5: Inwestycje z zakresu gospodarki wodnej na terenie gminy Żerków w latach 2004 - 2006.

Inwestycje z zakresu gospodarki wodnej na terenie gminy Żerków	Koszt (PLN)
I. Rok 2004	
1. Budowa sieci wodociągowej: - Brzóstków – Śmiełów (1,395 km) - Brzóstków – Gęczów (0,996 km)	318 154,00
2. Modernizacja stacji uzdatniania wody Raszewy	
II. Rok 2005	
3. Wymiana sieci wodociągowej Śmiełów – Szczonów (wyłączony Gąsiorów) (2,4 km; 9 przyłączy od długości 91 m)	174 231,66
III. Rok 2006	
4. Budowa sieci wodociągowej (1 km; 2 przyłącza o długości 370 m)	44 757,89
RAZEM:	537 143,55

Wyłączone z użytku zostały dwie stacje uzdatniania wody: w Lgowie i w Gąsiorowie.

2.5. Gospodarka ściekowa

Gmina jest skanalizowana w 37,5 %. Aktualna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 61,8 km i obejmuje 750 przyłączy.

W gminie działają 4 zbiorcze oczyszczalnie ścieków:

- a) komunalna oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna w Żółkowie;
- b) oczyszczalnia ścieków w Raszewach o podwyższonym stopniu usuwania biogenów;
- c) zakładowa oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna w Żółkowie;
- d) lokalna (przyszkolna) oczyszczalnia w Dobieszczyźnie.

Na terenie gminy Żerków działa 26 przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m³/d , w tym 15 powstało w 2006 r. W przyszłości planuje się budowę tego typu oczyszczalni w gospodarstwach domowych znacznie oddalonych od wsi, czyli takich których podłączenie do sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadnione ekonomicznie. Na pozostałych obszarach nie posiadających sieci sanitarnej planuje się jej wykonanie.

Na terenie gminy w zakresie gospodarki ściekowej w latach 2004 – 2006 zostały wykonane następujące inwestycje:

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Żerków

Tabela nr 6: Inwestycje z zakresu gospodarki ściekowej na terenie gminy Żerków w latach 2004 - 2006.

Inwestycje z zakresu gospodarki wodnej na terenie gminy Żerków	Koszt (PLN)
I. Rok 2004	
1. Budowa kanalizacji sanitarnej w części wsi Komorze, Przybysław, Brzóstków (16,93 km; 121 przykanalików)	2 509 025,26
II. Rok 2005	
2. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Śmiełów i w części wsi Komorze (3,894 km; 41 przykanalików; 2 przepompownie ścieków)	612 016,50
3. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Lisew (4,4 km; 49 przyłączy; 2 główne przepompownie ścieków)	800 000,00
III. Rok 2006	
4. Budowa kanalizacji sanitarnej (13,8 km; 129 przyłączy; 7 przepompowni ścieków głównych, 5 małych przepompowni przydomowych)	1 953 341,00
RAZEM:	5 874 382,76

2.6. Gospodarka odpadami

W gminie stopniowo zwiększa się udział mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych. Odpady komunalne są składowane na gminnym składowisku w Brzóstkowie. Na terenie gminy selektywnie są zbierane odpady tj: szkło, tworzywa sztuczne. Pojemniki na gromadzenie w.w. odpadów (79 sztuk) zostały zakupione przez gminę. Natomiast transportem zgromadzonych odpadów zajmuje się podmiot uprawniony. Dodatkowo w gminie zbierana jest odzież za pośrednictwem Polskiego Czerwonego Krzyża. W zakresie gospodarki odpadami w roku 2004 i 2005 nie były podejmowane żadne inwestycje, natomiast w 2006 zakupiono pojemniki do segregacji odpadów:

Tabela nr 7: Inwestycje z zakresu gospodarki odpadami na terenie gminy Żerków w latach 2004 - 2006.

Inwestycje z zakresu gospodarki odpadami na terenie gminy Żerków	Koszt (PLN)
I. Rok 2004	
-	-
II. Rok 2005	
-	-
III. Rok 2006	
1. Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów (10 sztuk)	15 860
RAZEM:	15 860

3. INWESTYCJE Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

W gminie większość wykonanych inwestycji dotyczy gospodarki wodno-ściekowej. Łączne zestawienie inwestycji zrealizowanych w latach 2004 – 2006 na terenie gminy Żerków mających na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy Żerków przedstawione jest w poniższej tabeli.

Tabela nr 8: Inwestycje z zakresu ochrony środowiska na terenie gminy Żerków w latach 2004 – 2006.

Inwestycje z zakresu ochrony środowiska na terenie gminy Żerków	Koszt (PLN)
I. Rok 2004	
1. Budowa sieci wodociągowej: - Brzóstków – Śmiełów (1,395 km) - Brzóstków – Gęczów (0,996 km)	318 154,00
2. Modernizacja stacji uzdatniania wody Raszewy	
3. Budowa kanalizacji sanitarnej w części wsi Komorze, Przybysław, Brzóstków (16,93 km; 121 przykanalików)	2 509 025,26
RAZEM:	2 827 179,26
II. Rok 2005	
1. Wymiana sieci wodociągowej Śmiełów – Szczonów (wyłączony Gąsiorów) (2,4 km; 9 przyłączy od długości 91 m)	174 231,66
2. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Śmiełów i w części wsi Komorze (3,894 km; 41 przykanalików; 2 przepompownie ścieków)	612 016,50
3. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Lisew (4,4 km; 49 przyłączy; 2 główne przepompownie ścieków)	800 000,00
RAZEM:	1 586 248,16
III. Rok 2006	
1. Budowa sieci wodociągowej (1 km; 2 przyłącza o długości 370 m)	44 757,89
2. Budowa kanalizacji sanitarnej (13,8 km; 129 przyłączy; 7 przepompowni ścieków głównych, 5 małych przepompowni przydomowych)	1 953 341,00
3. Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów (10).	15 860
RAZEM:	2 013 958,89
RAZEM (I + II + III):	6 427 386,31

4. PODSUMOWANIE

Cele oraz wynikające z nich zadania dotyczące ochrony środowiska ujęte w programie są realizowane poprzez stopniową rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Udział mieszkańców gminy objętych zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych, selektywną zbiórką odpadów także ulega zwiększeniu. W aktualizacji programu ochrony środowiska z uwagi na rolniczy charakter gminy należy w szczególności zwrócić uwagę na ograniczenie zanieczyszczeń azotowych pochodzących z rolnictwa, poprzez prawidłowe postępowanie z nawozami organicznymi. Należy udoskonalić system gospodarowania odpadami, poprzez zwiększanie ilości odpadów wyselekcjonowanych z ogólnego strumienia odpadów. Dzięki temu działaniu więcej odpadów będzie poddawanych odzyskowi, zatem mniejsza ich ilość będzie trafiała na składowisko odpadów, co z kolei przedłuży jego funkcjonalność.